

[Rosing]

på den ene side og Grønland som en del af Danmark og samtidig med status som tredjeland på den anden side.

Det snart forgangne folketingsår har ikke budt på de store, dramatiske holmgange, hvad angår vores del af rigsfællesskabet. Det betragter jeg som et klart signal om, at vi forvalter hjemmestyret, som i dag har eksisteret i 15 år, på en god og gedigen måde trods de mure, som også vi løber panden imod med den afhængighed, vi stadig har af fiskeriet. Stadig står udnyttelsen af andre ressourcer stille. Ikke fordi vi ikke har ressourcer, og ikke fordi viljen til at udnytte disse ressourcer ikke er til stede, men fordi ressourceeftersøgning og efterfølgende udnyttelse tager sin tid, specielt i det arktiske område.

Vore traditionelle ressourcer i havet omkring Grønland udgør stadig livsnerven i vort samfund trods de økonomiske svingninger, som disse ressourcer gennem årene har udsat os for. Som fiskerination er det umådelig vigtigt hele tiden at være på højde med situationen, være forudseende og altid på udgik efter alternativer.

Trods opsparet erfaring gennem mange år kombineret i dag med den mest moderne teknologi må vi til stadighed indse, at naturen er en bedre skakspiller, end mennesket er. Vi er ganske vist over for naturens overlegenhed i dette spil om overlevelse endnu ikke blevet sat skakmat, men vi ved aldrig, hvilket træk naturen har planlagt næste gang. Det er en lunefuld modspiller, vi står over for, men uden at overvurdere os selv kan vi vist godt tillade os at påstå, at vi i det mindste har lært spillet og samtidig præsterer et utrætteligt modspil.

Fiskeri i Grønland er af forholdsvis ny dato. Udnyttelse af andre ressourcer som sæler og hvaler har fundet sted så langt tilbage, som nogen kan huske. Netop i denne uge skrives endnu et kapitel til den uendelige historie om hvalerne. Denne gang foregår det i Mexico af alle steder. Den Internationale Hvalfangstkommission holder sit 46. årsmøde, og vi har op til dette møde som vanlig forberedt os grundigt og bestræbt os på at koordinere de synspunkter, vi i Grønland som hvalfangstnation har, og Danmark som det nationale medlem af kommissionen har.

Tyngdepunktet for rigsfællesskabets forhandlinger har været at finde frem til en for-

nuftig stillingtagen til et fransk forslag om fredning af hele området syd for den 40. breddegrad – det, der hedder Antarktis – kombineret med sikring af adgang til traditionel kystnær hvalfangst, foretaget på et bæredygtigt grundlag og naturligvis kombineret med en sikring af vores kulturelt betingede, oprindelige hvalfangst ved Grønland.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har krævet meget omhyggelige overvejelser og har været en vanskelig balancegang for os at gå med til at frede dette meget store og i øvrigt af mennesker ubeboede område af vores fælles klode. Jeg ville ønske, jeg havde et landkort, så man kunne se størrelsesforholdet, men her lever og bor, opholder sig – efter hvad vi ved – 800.000 vågehvaler eller sildepiskere, som vi kalder dem, og dette område vil man nu erklære for et totalt fredet område. På den anden side har vi, hvad jeg vil kalde en medfødt forståelse for nødvendigheden af at sikre arternes overlevelse. Vi har til gengæld krævet, at den danske delegation lever op til de højtidelige erklæringer fra miljøtopmødet i Rio, hvilket bl.a. indebærer, at udnyttelse af verdens ressourcer ikke skal forhindres, hvis udnyttelsen sker på et bæredygtigt grundlag. Sagt med andre ord – ord, som andre i øvrigt har brugt før – vi skal høste renterne af vore ressourcer, men lade kapitalen stå.

For nu at få skåret dette princip ud i pap kunne jeg tænke mig at spørge statsministeren, hvorvidt regeringen fortsat vil støtte de grupper inden for rigsfællesskabet, som lever af og er afhængige af havets ressourcer, herunder hvalfangsten.

Lad mig fra hvalerne springe – måske som en anden hval – over til noget helt andet, som dog også på et eller andet punkt berører spørgsmålet om arternes overlevelse.

Her drejer det sig om mennesker, nærmere betegnet, hvad vi kalder inuit – de grønlandere, der bor i den nordligste del af riget, i Thule.

Amerikanerne har som bekendt en militærbase i Thule, og USA er åbenbart så nidkær i sin tilstedeværelse i vores del af riget, at de totalt vil isolere den fastboende befolkning og forhindre den i at modtage besøg udefra.

Vi har i de sidste måneder set eksempler på en totalt uacceptabel form for misforstået herrefolksmentalitet hos amerikanerne, som har forhindret gennemførelsen af noget så rimeligt som udvikling af turisme i dette område.